

DOI: 10.21005/pif.2019.40.E-02

ACADEMIC JOURNALS IN THE DISCIPLINE OF ARCHITECTURE AND URBAN PLANNING, AN ANALYSIS OF SELECTED CASES

CZASOPISMA NAUKOWE Z DYSZYPLINY ARCHITEKTURA I URBANISTYKA, ANALIZA WYBRANYCH PRZYKŁADÓW

Elżbieta Czekiel-Świtalska

dr inż. arch.

Author's Orcid number: 0000-0002-4423-033X

West Pomeranian University of Technology in Szczecin
Faculty of Civil Engineering and Architecture
Department of Urban and Spatial Planning

ABSTRACT

On the occasion of the publication of the journal's fortieth issue, the author analysed data concerning Polish academic journals in the architecture and urban planning discipline which have qualified for the Academic journal support programme. The comparison of various aspects of all these journals provides an image of the differences between them in light of the fact that all of them received the same ratings from the Ministry of Science and Higher Education in 2019. This article also presents the history of the development of *Space & FORM*, which is a journal with an increasingly international range from year to year.

Key words: academic journals, discipline of architecture and urban planning

STRESZCZENIE

Z okazji publikacji 40-tego numeru czasopisma, autorka podjęła się analizy danych dotyczących polskich czasopism naukowych z dyscypliny architektura i urbanistyka, które zakwalifikowały się do programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”. Porównanie różnych aspektów we wszystkich czasopismach daje obraz różnicy pomiędzy nimi, a jednocześnie w 2019 roku one wszystkie otrzymały od Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego taką samą ocenę. Pokazano również rozwój czasopisma „Przestrzeń i forma”, jak z roku na rok staje się periodykiem o coraz większym, międzynarodowym zasięgu.

Słowa kluczowe: czasopisma naukowe, dyscyplina architektura i urbanistyka

1. INTRODUCTION

This article is focused on studies¹—and the resultant subject matter—associated with the publication of academic research by selected Polish journals that have qualified for the Academic journal support programme (*Wsparcie czasopism naukowych*) and were placed on the list of scoring academic journals within the architecture and urban planning discipline, as stipulated in the Communication of the Ministry of Science and Higher Education of 2019. Studies pertaining to the functioning of the *Space & FORM (Przestrzeń i forma, PiF)* academic journal have been presented and discussed at length. The dissemination of academic research is associated with numerous aspects, including the internationalisation of academic journals. The collected information presents essential data concerning selected journals.

As a part of the Academic journal support programme, 500 academic journals have received funding, out of which a minimum of 30 journals were selected within the technical and engineering disciplines, which include the architecture and urban planning discipline. Broader analyses covered selected journals that can be assumed to belong to the architecture and urban planning discipline. The listing of information concerning these academic journals shows the various aspects of their operation and can be used to conclude which of the analysed periodicals can have a chance to make an international impact. Assigning minimum scores to selected journals discourages ambitious scholars from publishing their research through them, while placement on the Ministry's scoring journals list provides significant growth opportunities. The academic journal entitled *Space & FORM*, which has been trying to improve the quality of the academic research published in it since 2005, and has enjoyed an increasing number of contributions from foreign authors, was analysed with greater precision. The comparison of a number of academic journals from the architecture and urban planning discipline, as well as the detailed presentation of the situation and determinants specific to the selected periodical, is associated with the fortieth issue of *Space & FORM*.

2. COMPARATIVE ANALYSIS OF SELECTED ACADEMIC JOURNALS

Statistical data does not reflect the academic level of a journal but it does provide a lot of information about a given periodical and makes it possible to compare journals with each other.

Information associated with the functioning of academic journals from the architecture and urban planning discipline that have been qualified for the "Academic journal support programme"

The dissemination of academic research has many sources to draw support from, including: publication fees, readership fees, foundations that fund the publication of journals, the funds of academic institutions and other sources. In 2018, enrolment started for a programme² of the Ministry of Science and Higher Education meant to aid accepted journals in improving their quality, particularly so that they could meet the requirements of indexation in the Web of Science—Core Collection or Scopus academic journal databases. The highest subsidy featured in the programme was 120 000 PLN for two years. A total of 500 academic journals could be accepted into the programme, with the following breakdown by discipline³:

- 1) the humanities - 150;
- 2) engineering and technical sciences⁴ - 30;

¹ Studies concerning the *Przestrzeń i forma / Space & Form* journal were conducted between 2008 and 2019. Analyses concerning selected journals were conducted between March 2019 and October 2019

² a total of 1026 applications were submitted

³ Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2018 r. w sprawie konkursu w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”

⁴ The engineering and technical sciences discipline is comprised of many essential disciplines: architecture and urban planning, automatics, electronics and electronic engineering, biomedical engineering, chemical engineering, civil engineering and transport, material engineering, mechanical engineering, environmental engineering, mining and energy (Ordinance concerning disciplines 2018), in total 30 journals could participate in the programme for the 9 disciplines.

- 3) medical and health sciences - 30;
 4) agricultural sciences - 30;
 5) social sciences - 120;
 6) exact and natural sciences - 30;
 7) theological sciences - 5. (Communication 2018).

The dissemination of academic research by academic journals involves indexing them in numerous databases. The most significant Polish databases include Pol-index⁵, which is closely tied with PBN⁶. Each discipline has its own dedicated databases, such as BAZ-TECH⁷ for engineering and technical sciences. The Index Copernicus database is also considered popular. Similarly to PBN, it publishes journal citations (table 1).

Table 1. Comparison of selected journals from the architecture and urban planning discipline, which have been accepted for the "Academic journal support programme" general information. Source: compiled by author

Journal title / publisher / ISSN	Publication frequency	Founding year / is it indexed in: PBN / Baz-Tech	Academic council members from Poland/foreigners	Reviewers from Poland / foreigners	Language	Citations as per Pol-index / Index Copernicus (09.2019)	Access / publication fee
<i>ACTA SCIENTIARUM POLONORUM. SERIA: ARCHITECTURA</i> ⁸ / Warsaw University of Life Sciences. / ISSN: 1644-0633	quarterly	2001/yes/no	7/11	Mostly from Poland 61/2	Polish or English	21 / 54	Open / author pays publication fee
<i>Annals of Warsaw University of Life Sciences - SGGW Horticulture and Landscape Architecture</i> / Warsaw University of Life Sciences. / ISSN: 1898-8784	yearly	1957/ yes / no information		2018 - 13 - no affiliation listed	English	10 / 13	Open / the Editorial Office reserves the right to charge a publication fee
<i>Architectus</i> / Wrocław University of Technology/ ISSN: 1429-7507, 2084-5227	quarterly	1997/yes / no	7/8	2018 - 27/1	English and Polish	16 / 26	Some issues are open access / access to others can be purchased

⁵ *Polska baza cytowań POL-index jest częścią Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013.* (PBN) POL-index collects information about articles published in Polish academic journals and the citations featured in those articles. Based on the collected data, it calculates the Polish Impact Index (PWI),

⁶ The PBN and POL-index systems are administered by the Information Processing Centre—State Research Institute (PBN)

⁷ they also support journals belonging to the database by converting entire yearlies from pdf to xml format, which is a requirement for importing to POL-index

⁸ The name of the journal suggests that its discipline is architecture and urban planning, although its description shows that it primarily publishes texts concerning broadly understood construction and civil engineering.

Journal title / publisher / ISSN	Publication frequency	Founding year / is it indexed in: PBN / Baz-Tech	Academic council members from Poland/foreigners	Reviewers from Poland / foreigners	Language	Citations as per Pol-index / Index Copernicus (09.2019)	Access / publication fee
<i>Budownictwo i Architektura</i> / Lublin University of Technology / ISSN 1899-0665	quarterly	2007 / yes / yes	Most members of the council are foreigners	Reviewer list for 2015 - no affiliation	English and Polish	193 / 306	Open access to full articles / no publication fees
<i>Journal of Urban Ethnology</i> / Institute of Archaeology and Ethnology of the Polish Academy of Sciences / ISSN 1429-0618	yearly	1995 / yes / no	Most are foreigners 3/6		Primarily Polish, as well Czech, Slovak and English ⁹ .	8 / 8	Open access to full texts/ Paid printed version, authors are not charged
Miejsce: studia nad sztuką i architekturą polską XX i XXI wieku / Warsaw Academy of Fine Arts / ISSN 2450-1611	yearly	2015 / yes / no	2/3	24/1	Polish	0 / not indexed, no survey has been submitted	Some articles are available on the journal's website / no information, pending a response
<i>Przestrzeń i forma/space & form</i> / West-Pomeranian University of Technology in Szczecin / Gdańsk branch of the Polish Academy of Sciences / e-ISSN 2391-7725 / ISSN 1895-3247	quarterly	2005 / yes / yes	6/14	2018 - 15/15	English and Polish for authors from Poland	65 / 159	Open access to full texts / no fees
<i>Studia Miejskie</i> / University of Opole / ISSN 2082-4793 / e-ISSN 2543-5302	quarterly	2010 / yes / no	14 / 5	5/1	Polish or English	66 / 75	Open access to full texts / no fees
<i>Studia Periegetica</i> / WSB University in Poznań / ISSN 1897-9262	quarterly	2007 / yes / no	6/1	2017 - 10/6	Polish	30 / 54	The journal started to be published online in 2019 — partial open access / no information
<i>TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN</i> / Lublin University of Technology / ISSN: 1895-3980	no	2005 / yes / no	5/7	10 Poland	Polish (information from 2017)	1 / 63	Open access / Publication fee

⁹ Abstracts and keywords are in the original language of the article and in English.

Academic research should be made available to the public instead of merely being exchanged between academics from each discipline. *The belief that regular communication with the public and informing it of academic progress is the natural continuation of research work is becoming increasingly prevalent in the Polish academic community* (PIETRUSZYŃSKA, 2006, p. 111). This is facilitated by open access to published research and its outcomes on websites. At present, searching for information on a given subject is first performed online¹⁰. Publishing articles through websites provides free access to research. However, in order for it to reach people from all over the world, it is necessary to publish this research in English (table 1 presents the publication language of articles accessible on the websites of selected journals). Dissemination is also associated with the internationalisation of journals, which means that, apart from publishing studies by scholars from different countries, it is also necessary to facilitate the exchange of ideas by internationalising journal scientific councils and reviewers.

Publication frequency

Publication frequency is also essential. The best form of this appears to be the continuous publication of the latest studies, however, the publication process is different in each journal. Some Polish academic journals are run by teams of scholars for whom this is additional, unpaid work. A higher publication frequency means more time that must be spent on the publication process. Table 1 presents the publication frequency of individual issues of the journals selected for analysis, which are, in practice, published as either quarterlies (7 journals) or yearlies (3 journals).

Information about the language of the journals indicates that some of them publish articles only in Polish, while others publish in Polish or in English. Only four journals were found to publish studies in English and/or in Polish or a different language. The internationalisation of a journal involves it being accessible in English, but also that the members of its scientific council and, perhaps most importantly, its reviewers must come from all over the world. Contact and sharing experiences and outlooks on academic research in the architecture and urban planning discipline between people from various countries can provide an opportunity for the continuous improvement of a journal's development.

Disciplines assigned to journals

The editorial offices of journals assign them to disciplines. Based on this information, coupled with journal titles, a number of journals that were meant to represent the architecture and urban planning discipline were selected (see table 2). After an in-depth analysis, it was found that despite a discipline being assigned, not all of the journal actually presented studies relate to architecture and urban planning. This became a significant issue in light of the changes in the rating (point scores) of journals in Poland in 2019.

Table 2 Disciplines to which journals are assigned along with information concerning their online and printed versions.
Source: compiled by author

Journal title	Discipline according to PBN ¹¹	Discipline according to the ministry's list ¹²	Academic disciplines as listed in Impact-Factor.pl ¹³ /	Field/discipline according to - Index Copernicus	Online/printed version
ACTA SCIENTIARUM POLONORUM.	Civil Engineering, Environmental Engineering	Architecture and urban planning, civil engineering and	Architecture and urban planning, Civil Engineering, Envi-	Civil Engineering, Architecture, Hydrotechnical Engi-	Yes/yes

¹⁰ in the beginning of 2019, 67 students were asked about how they searched for information, including scientific information, with 100% answering that they searched for it online. Among persons older than 60 years of age, 57% of respondents provided the same answer, with the remainder searching for information in books, the press and in other media such as television or the radio.

¹¹ <https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/journals/39146>

<https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/search?searchCategory=JOURNAL&filter.globalKey=&search=>

¹² Appendix to the Communication of the Minister of Science and Higher Education of the 31 of July 2019.

¹³ <http://impactfactor.pl/czasopisma/>

Journal title	Discipline according to PBN ¹¹	Discipline according to the ministry's list ¹²	Academic disciplines as listed in Impact-Factor.pl ¹³ /	Field/discipline according to - Index Copernicus	Online/p rinted version
<i>SERIA: ARCHITECTURA</i>	ing	transport, environmental engineering, mining and energy	ronmental Engineering, Mechanical Engineering, Environmental Protection—biological sciences	neering, Water Engineering, Environmental Engineering, Composites, Mathematics (varied)	
<i>Annals of Warsaw University of Life Sciences - WUoLS Horticulture and Landscape Architecture</i>	Architecture and urban planning, Horticulture	Architecture and urban planning, agriculture and horticulture, biological sciences	Ecology, Architecture and urban planning, Environmental Design, Horticulture	Horticulture, Architecture., Environmental Engineering, Environmental and landscape protection, Botany	No/yes
<i>Architectus</i> Wrocław University of Technology	Architecture and urban planning	Archaeology, architecture and urban planning, socioeconomic geography, spatial management	Architecture and urban planning	Architecture, Archaeology, Heritage Conservation, Urban Planning	Yes/yes
<i>Budownictwo i Architektura</i>	Architecture and urban planning, Civil engineering	Architecture and urban planning, civil engineering and transport	Economics, Architecture and urban planning, Civil Engineering, Mining and engineering geology, Materials engineering	Civil Engineering, Architecture, Geology, Chemical Engineering, (varied) Geological Engineering, Production Engineering, Minerology, Planning and Development, Urban planning	Yes/yes
<i>Journal of Urban Ethnology</i> Institute of Archaeology and Ethnology of the Polish Academy of Science	Ethnology	History, Studies on culture and religion, architecture and urban planning, sociological sciences	Ethnology	Ethnology, Anthropology, Architecture, Philosophy, History, Arts History, other branches of the humanities, Language studies, Cultural studies, Literature and theory of literature, Museology, Religious studies, Sociology, Urban planning/urban studies	Yes/yes
<i>Miejsce: studia nad sztuką i architekturą polską XX i XXI wieku</i>	No information listed	Arts studies	No information, The journal focuses on Polish and Central European art and architecture (Sklep Architekci)	No information	Partially/yes
<i>space & form / Przestrzeń i forma</i>	Architecture and urban planning	Arts studies, architecture and urban planning, civil engineering and transport, socioeconomic geography	Architecture and urban planning	Architecture	Yes/yes

Journal title	Discipline according to PBN ¹¹	Discipline according to the ministry's list ¹²	Academic disciplines as listed in Impact-Factor.pl ¹³ /	Field/discipline according to Index Copernicus	Online/printed version
		and spatial management, earth science and environmental science			
<i>Studia Miejskie</i>	Economics, geography	Architecture and urban planning, economics and finance, socioeconomic geography and spatial management	Economics, Geography, Architecture and urban planning	Urban planning, Geography, planning and development	Yes/yes
<i>Studia Periegetica</i>	No information	Architecture and urban planning, physical culture studies, socioeconomic geography and spatial management, earth and environmental studies	Art history, Cultural studies, Ecology, Geography, Physical culture studies	Interdisciplinary social studies, Environmental studies, Ecology, waste management and treatment, Wildlife and landscape protection, Planning and development, Urban planning, Environmental pollution, Management, monitoring, policy and law Health (social sciences) Global and planetary change	Yes/yes
<i>TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN</i>	Architecture and urban planning	Architecture and urban planning	Arts history, Architecture and urban planning, Civil engineering, Environmental design, Environmental protection—biological studies	Engineering (all)	Yes/yes

Academic disciplines and journal assessment

The year 2019 saw changes in the form of assessment of academic journals in Poland. Previously, there were pre-set criteria and each journal could subject itself to verification according to pre-determined rules, which were known during the year when an applicable survey was to be submitted. One had to provide information about the journal concerning a period specified by the Ministry of Science and it was possible to predict the score that the journal would receive. These rules have been changed, with the major difference being that journals no longer apply for assessment, but have been selected by journal assessment teams for a given discipline. If a journal was assigned to several disciplines (despite listing a main discipline), it was assessed by all teams for each discipline. The final assessment was to be calculated as a mean of the ratings of all teams (however, for example, the journal *TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN*, despite being assessed only by a single team, which gave it a score of forty points, has been assigned a final score of twenty points). This was the reason why, despite the rating given by the team representing the architecture and urban planning discipline, the final score was different, the scores were either the same or lower for all of the analysed journals (see table 3).

Assigning a greater number of disciplines to journals resulted from, among other things, the fact that the discipline of architecture and urban planning is closely tied to many other disciplines. However, as table 2 demonstrates, discrepancies were found between disciplines assigned to journals in different documents.

Assessment of selected journals

Table 3 Scores given to journals by expert teams formed by the Minister of Science and Higher Education and scores for 2018 according to the ministerial list, along with the score from Index Copernicus. Source: compiled by author

Journal title	Scores according to teams representing a given discipline			Scores 2018 / 2019	Score - Index Copernicus ICV 2017 / 2018
<i>ACTA SCIENTIARUM POLONORUM. SERIA: ARCHITECTURA</i> ¹⁴	Architecture and urban planning 70	Civil engineering and transport 20	Environmental engineering, mining and energy 20	11 / 20	65,32 / 70,59
<i>Annals of Warsaw University of Life Sciences - WUoLS Horticulture and Landscape Architecture</i>	Architecture and urban planning 40	Agriculture and horticulture 20	Biological sciences 20	7 / 20	73,88 / 74,09
<i>Architectus</i>	Architecture and urban planning 70	Socioeconomic geography and spatial management 20	Socioeconomic geography and spatial management 20 Archaeology 20	9 / 20	94.00 / 94,58
<i>Budownictwo i Architektura</i>	Architecture and urban planning 40	Civil engineering and transport 20		6 / 20	72.77 / 80,54
<i>Journal of Urban Ethnology</i>	Architecture and urban planning 20	Sociological sciences 20	History 20 Cultural and religious studies 40	2016 - List C / 10 pt. 2019 - 20	59.96 / 54,05
<i>Miejsce: studia nad sztuką i architekturą polską XX i XXI wieku /</i>		Art studies 20 ¹⁵		None / 20	None - no survey submitted
<i>Przestrzeń i forma / space & form</i>	Architecture and urban planning 70	Socioeconomic geography and spatial management 20	Civil engineering and transport 20 Earth science and art studies 20	9 B / 20	99.71 / 100
<i>Studia Miejskie 2543-5302</i>	Architecture and urban planning 70	20	Economics and finance 20	10 / 20	65,87 -2017/ 2018 no survey submitted

¹⁴ The name of this journal suggests that it belongs to the architecture and urban planning discipline. However, its description shows that it publishes articles concerning the broadly understood construction sector.

¹⁵ Despite the journal's title being associated with architecture, the journal was rated only in the art studies discipline.

<i>Journal title</i>	Scores according to teams representing a given discipline			Scores 2018 / 2019	Score - Index Copernicus ICV 2017 / 2018
Studia Periegetica	Architecture and urban planning - 20	Physical culture studies 20 Earth and environmental sciences 20	Socioeconomic geography and spatial management 20	6/20	100 / 100
TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN	Architecture and urban planning - 40			9 / 20	44,19 / no survey submitted

The ministerial list featured 2386 journals from the architecture and urban planning discipline. The assignment of journals to disciplines and their rating in the form of an average of the ratings of each assessment team does not reflect the actual contribution of a given journal to the dissemination of academic research in the Polish and international community. As presented in table 3, the selected journals were rated differently up to 2018, while according to the ministerial list from 2019 all of them have received the same scores.

3. THE PRZESTRZEŃ I FORMA/ SPACE & FORM ACADEMIC JOURNAL

The journal *Space & FORM (S & F)*, is a communications platform for researchers, designers, planners and society. Its main mission is to disseminate the latest academic research from the architecture and urban planning discipline and associated with this branch of science. It has operated continuously for fifteen years, expanding its portfolio of authors and readers from year to year. *The year 2005 saw the publication of the first issue of "Space & FORM". It was also the first and last chord of the struggles associated with the journal's birth. I was very fortunate in that I was met with such a great deal of support when I shared the idea of creating an academic journal with my colleagues, (Marzęcki 2013).* Since its first issue, the journal has used an ISBN number and received its ISSN number in 2009, while an e-ISSN number was assigned to it in 2014. The journal has had a DOI identifier since its twenty-fifth issue from 2016.

The journal *space & FORM* was founded in 2005, on the initiative of its originator, Waldemar Marzęcki. The first issue, as well as the nine following ones, were supervised by Piotr Fiuk, who put all of his strength behind publishing each of them, which was not an easy task as, among other things, there were problems with funding the publication of a printed version, which was the basis of *PiF's* existence at the time. A breakthrough in publishing came in 2008, when the tenth issue of the journal was published online, on a website created by Klara Czyńska. Since then, the journal has been gaining an ever-increasing group of readers, authors, reviewers and collaborators. The visual design of its front page has been handled by Adam Zwoliński since the journal's tenth issue. The credit for the first collaboration with a broader group of researchers from outside of Poland goes primarily to Zbigniew Paszkowski, with Alicja Świtalska and Elżbieta Czekiel-Świtalska later expanding the host of authors and reviewers, particularly those from abroad. Credit for communicating with other countries should primarily be ascribed to Yaryna Onuphriv from Ukraine and Marco Lucchini from Italy. All of the members of the Editorial Council and the Scientific Council contribute to the improvement of the journal's rank in every way.

3.1 Statistical data concerning *Space & FORM (Przestrzeń i forma)*

The editorial office strives to put quality before quantity. Its efforts are also focused on the journal's internationalisation.

Articles

The journal publishes studies from the architecture and urban planning discipline by authors not only from Poland, but from all over the world as well. Table 4 presents how the number of articles with foreign affiliations changed over the years, whilst a comparison of all published articles and articles from outside of Poland has been presented in figure 1. When looking at the diagram in figure 1 and table number 4, it can be seen that the year 2014 saw a particular breakthrough in terms of the number of foreign authors (their share in the years 2014—2018 ranged between 12% and 35%—table 4). Of note is also the fact that the journal publishes studies by scholars from different universities, with the percentage of authors from its home university being the lowest.

The number of articles in a given issue and year depends on the amount of positively reviewed academic texts. The editorial office does not have a set lower or upper limit of the number of articles it publishes, although this has been discussed. Publishing limits could lead to the latest studies being published with considerable delay, while the editorial office acts on the principle of publishing the results of submitted studies as fast as possible. This is not easy, as the publishing process is long, with reviewing, linguistic corrections and the final preparation of each article and the entire issue for print taking up the greatest amount of time.

The number of published articles has increased over the years, particularly as the journal changed the number of issues published per year in 2014, converting from a semi-yearly to a quarterly. However, publication frequency has had no effect on the number of published articles, but rather the large amount of published articles affected the decision to publish four issues per year. The Ministry of Science also influenced this decision, as it gave higher scores to quarterlies than to semi-yearly or yearly journals in its journal assessments (up to 2018). Publishing a quarterly journal places a greater strain on editors, particularly when they work pro bono. An increasing number of articles have been submitted to the editorial office in recent years. Unfortunately, many of them do not meet the requirements placed before academic papers (i.e. between 15 and 38% of submitted articles) and are therefore not published.

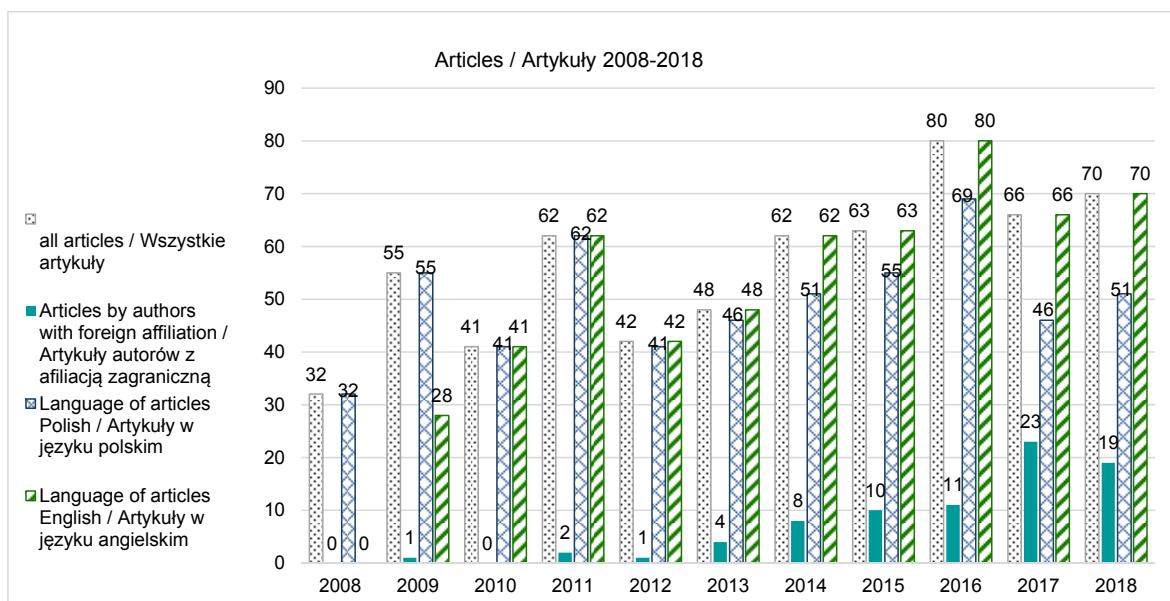

Fig. 1 Number of articles published in the years 2008–2018, including articles by authors from outside Poland. Source: compiled by author

Ryc. 1. Ilość artykułów publikowanych w latach 2008-2018, w tym ilość artykułów autorów z poza Polski. Źródło: opracowanie autor

Table 4 Listing of the number of reviewers and articles in the years 2008-2018. Source: original work

Tabela 5 Zestawienie liczby recenzentów i artykułów w latach 2008-2018. Źródło: opracowanie autor

Year/ rok	Number of re- viewers/ Liczba recen- zentów	Share of external reviewers % / Ilość recen- zentów zew- nętrzných %	Share of for- eign reviewers % / Ilość re- cenzentów zagranicznych w %	Number of arti- cles / Liczba ar- tykułów	Share of articles by foreign au- thors % / Ilość artykułów auto- rów zagranicz- nych %	Articles in Polish / Artykuły w języku polskim	Articles in Polish and in English / Arty- kuły w języku polskim i an- gielskim	Articles in English / Artykuły w języku an- gielskim
2008	2	50	0	32	0	32	0	0
2009	2	0	0	55	2 ¹⁶	55 ¹⁷	28	28
2010	2	0	0	41	0	41	41	41
2011	6	0	66	62	3	62	62	62
2012	5	40	60	42	2	41	41	42
2013	19	74	63	48	8	46	46	48
2014	17	65	59	62	13	51	51	62
2015	16	69	56	63	16	55	55	63
2016	23	74	61	80	12	69	69	80
2017	21	81	71	66	35	46	46	66
2018	30	80	53	70	19	51	51	70

Scientific and Editorial Council

Improving the quality of the journal is also associated with its internationalisation, as it enriches the outlook on quality presented by Space & FORM. The editorial council is international to only a small degree due to its work organisation. It is much easier to internationalise the Scientific Council, whose opinions are very important to the editors. The course of the internationalisation of the scientific and editorial councils has been shown in figure 2 and table number 5. The Scientific Council significantly expanded in terms of foreign members in 2011 (figure 2). The Editorial Council currently has only three foreign members: one from Ukraine, Italy and Great Britain, respectively, which amounts to 28% of all of its members.

¹⁶ One author—a graduate of a Polish university—underwent an internship in Dublin, Ireland.

¹⁷ The title, abstract and keywords were provided in Polish and English in all articles.

SCIENTIFIC COUNCIL end COUNCIL OF EDITORS / RADA NAUKOWA I REDAKCYJNA

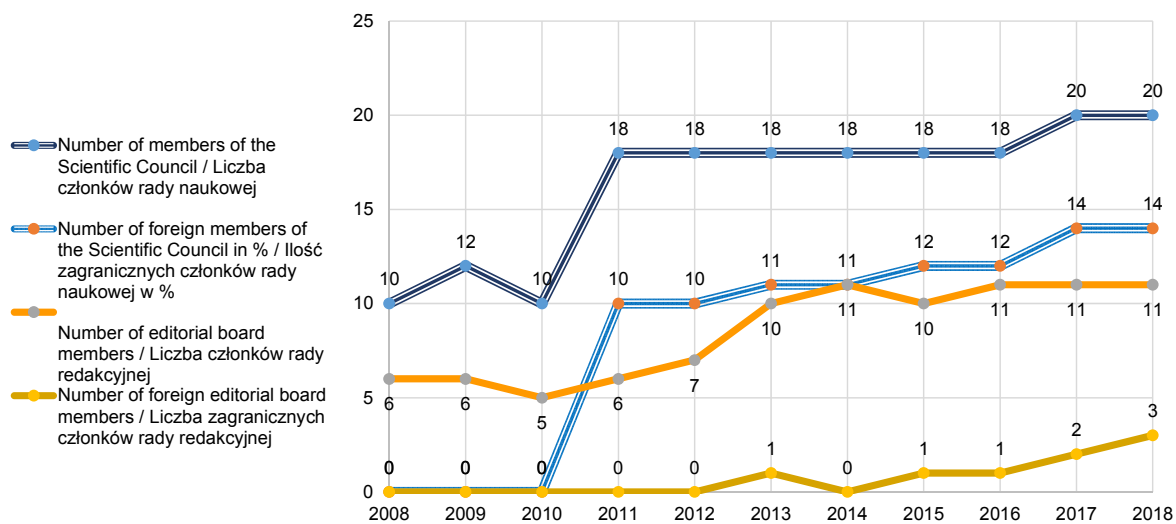

Fig. 2 The internationalisation of the scientific and editorial councils. Source: author
 Ryc. 2. Umiędzynarodowienie Rady naukowej i redakcyjnej. Źródło: autor

Table 6 Number of scientific and editorial council members from Poland and abroad. Source: author
 Tabela 7 Ilość członków rady naukowej i redakcyjnej wszystkich i z poza Polski. Źródło: autor

Year / rok	Scientific council members / Liczba członków rady naukowej	Share of foreign scientific council members % / Ilość zagranicznych członków rady naukowej w %	Editorial council members / Liczba członków rady redakcyjnej	Number of foreign editorial council members / Liczba zagranicznych członków rady redakcyjnej	Share of external editorial council members % / Ilość zewnętrznych członków rady redakcyjnej %
2008	10	0	6	0	0
2009	12	0	6	0	20
2010	10	0	5	0	20
2011	18	56	6	0	17
2012	18	56	7	0	14
2013	18	61	10	1	20
2014	18	61	11	0	
2015	18	67	10	1	
2016	18	67	11	1	
2017	20	70	11	2	33 %
2018	20	70	11	3	36

Authors

The journal has been expanding its publishing offering since 2013, in addition to increasing the number of its non-Polish authors. Figure 3 shows how the number of articles by all authors, including those from outside of Poland, has changed.

Fig. 3 Number of all foreign (non-Polish) authors in each year (authors who published more than once in a given year were calculated only once). Source: author

Ryc. 4 Ilość wszystkich i zagranicznych (z poza Polski) autorów w poszczególnych latach (jeżeli dany autor w roku publikował się więcej niż jeden raz, liczony był tylko raz). Źródło: autor

The editorial council tries to ensure that authors represent different universities from Poland and from other countries. This gives a better overview of the subjects of academic studies conducted in the architecture and urban planning discipline. However, as it has already been discussed above (in point 3.1 - Authors), some articles are given negative reviews, these beings articles both by Polish and non-Polish authors.

3.2 Reviews as the foundation of the quality of published research

One of the key elements of the journal's operation is acquiring reviewers, including foreign reviewers, who often have a different approach to evaluating academic research. Table 4 and figure 4 present changes in the number of reviewers of *Space & FORM* over the years.

The first issues of *Space & FORM* were largely reviewed by Wojciech Kosiński, Lech Zimowski, Adam Szynski and Aleksandra Satkiewicz-Parczewska. Considerable changes were introduced in 2011, as the number of reviewers started to grow considerably, with the participation of more and more reviewers from outside Poland. In order to ensure article quality, the number of reviewers, including non-Polish reviewers, has been gradually increased as much as possible¹⁸ (Fig. 4). In keeping with ethical principles, article reviewers are selected from among people who are not ac-

¹⁸ An external reviewer is a person unaffiliated with the organisation that publishes the journal (in this case a person unaffiliated with the WPUT), the author's organisation and is not a member of the scientific or editorial council.

quainted with their authors, with reviewers also being required to declare any conflicts of interest that might arise¹⁹. The large number of reviewers makes it possible to perform reviews without any clashes resulting from conflicts of interest. It also shortens the publication process. The considerable amount of submitted articles places a considerable workload on reviewers, particularly in light of the fact that every article deemed fit for publication by the editorial council is put through a two-stage peer-review process. In September of 2019, the number of reviewers amounted to 37 scholars with different affiliations. An up-to-date list of the journal's reviewers has been available on its website since 2011.

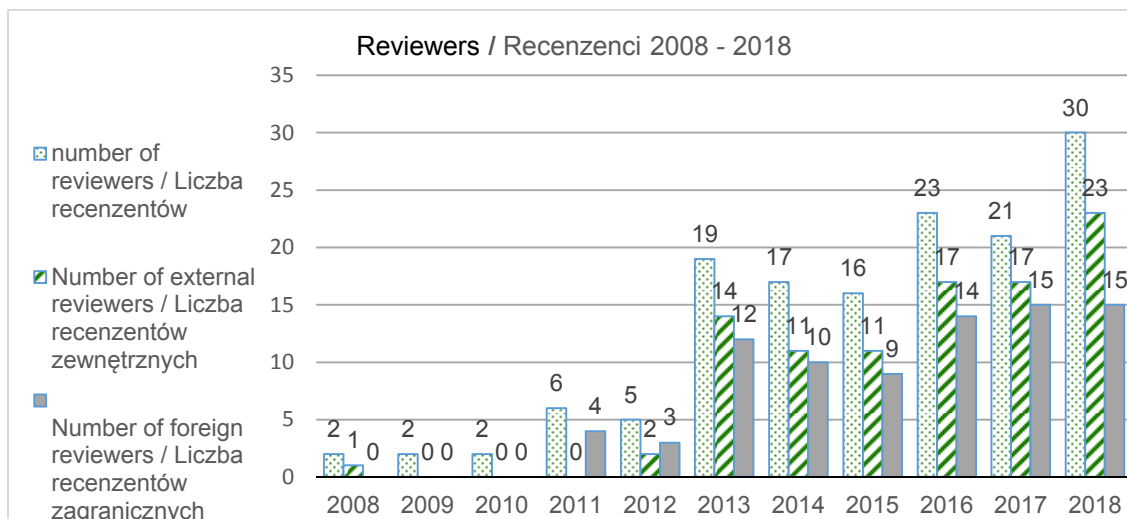

Fig. 5 Overall number of reviewers, non-Polish reviewers and external reviewers in the years 2008–2018. Source: author
Ryc. 6 Liczba recenzentów ogółem, z poza Polski i zewnętrznych w latach 2008-2018. Źródło: autor

Some articles do not meet the criteria placed before academic research. One of the fundamental reasons for this is the problem associated with the scope of research and even the matter of what can be considered academic research in the discipline of architecture and urban planning. Another essential element is the review of the literature. Ignoring previous studies can lead to situations in which a given study has already been performed, with results of the new study leading to the same conclusions. To ensure that the journal only publishes novel academic research on a subject, the essential course of action for any journal is to employ reviewers who can objectively assess the article. The reviewers are aided in this by a review form that covers all of an academic article's essential elements and that help in clearly determining whether a given article meets the criteria of a scholarly publication.

In 2010, *Space & FORM* introduced a Polish-language-only review form, which contained the basic questions presented in table 6.

¹⁹ Should a conflict of interest arise between a reviewer and an author, the reviewer is obligated to disclose it (the review form features a section concerning conflicts of interest).

Table 8 Review form of the Space & FORM journal. Source: author's archives

Tabela 9 Formularz recenzji czasopisma Pif. Źródło archiwum autora

1. Czy tytuł opracowania odpowiada jego treści?.	1. Is the title relevant to the content of article?
2. Czy streszczenie oddaje istotę opracowania?	2. Is the summary relevant to the essence of the matter?
3. Czy prezentowane wyniki są nowe? a, w kraju..... b, w świecie.....	3. Are the presented results new / original? a) countrywide b) worldwide
4. Czy prezentowane metody są nowe? a, w kraju..... b, w świecie.....	4. Are the presented methods New / original? c) countrywide d) worldwide
5. Czy użyta terminologia jest poprawna i zgodna z obowiązującymi normami?	5. Is the terminology correct and agreeable with the valid norms and standards?
6. Czy wybór wykorzystanej literatury jest trafny i wystarczający?	6. Is the bibliography selected well, accurate and sufficient?
7. Czy stosowane są konsekwentnie jednostki SI?	7. Are the SI units used properly?
8. Czy materiał ilustracyjny jest dobrany właściwie?.	8. Does the article have proper illustrations?
9. Ocena wartości naukowej: a, opracowanie o randze światowej b, opracowanie o najwyższej randze krajowej c, opracowanie o średniej randze krajowej.. d, opracowanie o niskiej randze krajowej....	9. Evaluation of scientific features: e) Article of worldwide rank f) Article of good countrywide rank g) Article of average countrywide rank h) Article of poor countrywide rank
10. Wniosek: a, opracowanie nadaje się bez zmian do druku b, opracowanie będzie nadawać się do druku po uwzględnieniu uwag zawartych w opinii. c, opracowanie wymaga uzupełnienia badań. d, opracowanie nie nadaje się do druku.	10. Recommendations: i) The article is directly ready for publication j) The article will be suitable for publication if k) The article requires completion of extended research l) The article is not suitable for publication

The review form has been available in both Polish and English since 2011.

The review form was amended multiple times in the following years but its essential points have remained the same. During the first years of its application, most reviewers provided answers using a yes/no format. This did not provide much information about the actual remarks the reviewers may have had concerning the given text. In 2013 the journal used a form that used a yes/no answer format for each section, only providing a space for additional remarks at the end. This also did not provide the editorial office and the author with a full and clear overview of what was supposed to be corrected if the article was not rejected outright. After conducting interviews with reviewers and authors, the editorial office changed its approach to reviews. In 2015 a section labelled "other remarks" was added to the form. This has caused the reviewers to start to describe their remarks or any strong points that the research and conclusions an article might have.

It is not always evident which section a given article should be assigned to. In 2014, the question concerning the section which articles should be assigned to was added, while in 2015 the question was supplemented with a list of the journal's sections.

Another substantial aid for authors is the presentation of remarks within the text in addition using the review form. The editorial council makes efforts to follow the latest academic trends concerning the discipline of architecture and urban planning and constantly introduces changes intended to improve the quality of the publication. This is made possible by reliably performed reviews.

3.3 The language of academic publications. The use of research results and outcomes

Space & FORM uses the English language in its articles, with authors from Poland also publishing in Polish. Academic research is meant to serve not only researchers, but should also be accessible

to the public. Researchers from Poland can present their studies to Poles and other people who only know the Polish language²⁰. English is necessary to ensure that articles can be understood by persons from outside Poland who know English. Apart from using easily comprehensible language, this language must also be correct, so as to allow a greater number of researchers and other individuals to understand presented studies - *interesting and easily understood information directed at the average citizen, aimed at increasing interest in knowledge, encouraging the active pursuit of answers to questions and the application of newly-gained knowledge in everyday life.* (Pietruszyńska, 2006, p. 116)

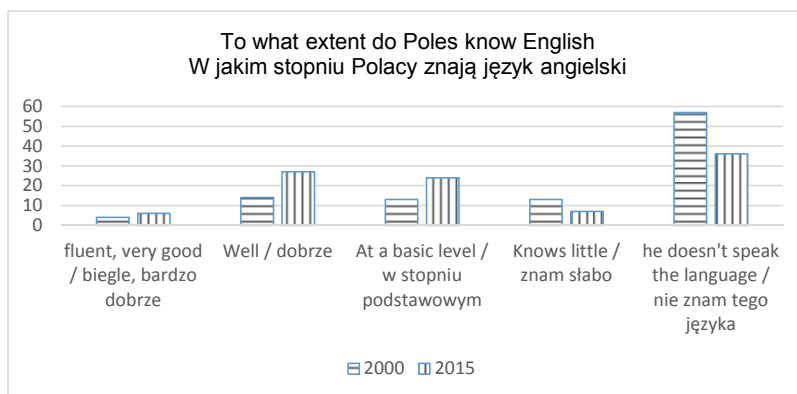

Fig. 7 The extent to which Poles know English (studies performed on persons 15 years of age and older) in 2000 and 2015. Source: original work based on TNS Polska June 2015.

Ryc. 8 Poziom znajomości języka angielskiego przez Polaków (badania wykonano na próbie osób w wieku lat 15 i więcej) w roku 2000 i 2015. Źródło opracowanie autor na podstawie danych TNS Polska Czerwiec 2015.

The editorial office of *Space & FORM* makes efforts so that the articles it publishes can be accessible to not only researchers, but also the part of society that appreciates those researchers: *the image of the Polish researcher who competes with foreign researchers—the respondents believed that Polish researchers both know and achieve as much as their foreign colleagues, and typically agree with the opinion that researchers are well-respected by Polish society (51% and 56%)* (Pietruszyńska, 2006, p. 114).

Is the discipline of architecture and urban planning of significance to society? The social significance of this discipline is immense, although it is not fully appreciated. *The proper design of urbanised space has ... an essential and direct impact on economic effectiveness, quality of life, the sense of safety, the identification of residents with their place of residence, experiencing social bonds, building sensitivity to beauty, etc. Research in this academic discipline forms the theoretical foundations for proper conduct in professional practice, in addition to affecting the development of the spatial sensitivity ... of society. The manner of the design of the space in which people reside and which they occupy has both an indirect and direct impact on their physical and psychological condition.* (Paszowski Z., p. 284)

²⁰ English. The number of Polish residents who are fluent in or have a very good command of a given foreign language (data provided by TNS Polska in 2015)—6%, how many of us have a good command of it—27%. How many of us can communicate in a given language—24% (Krassowska U. 2015)

4. CONCLUSIONS

A publication's accessibility and the comprehensibility of its content and language are the foundation of the dissemination of academic research. The quality of academic articles largely depends on the quality of reviews. *Space & FORM* is an open access journal that has been available online since 2008. All of the publications are available in pdf format. Databases that provide individual articles or entire journal issues on their websites are conducive to expanding the readership of academic articles. *Space & FORM* is indexed in such databases as: BazTech, BazHum, ARIANTA, EBSCO, ICI (Journals Master List), NUKAT, Bazy Biblioteki Narodowej and Polska Bibliografia Naukowa, with individual publications also being available in other databases. Free and widely available access to the latest studies in the discipline of architecture and urban planning provided to researchers and society is possible, particularly through the Internet and the availability of a journal's printed version in the National Library, the Jagiellonian Library and others, depending on the specific issue.

Since 2015, reviews have featured clear positive and negative information about a given article. This aids authors in improving the quality of the popularisation of their academic studies, while the editorial office of *Space & FORM* can make decisions concerning accepting an article or rejecting it with greater ease.

The presented data concerning *Space & FORM* demonstrates its constant development, which has been progressing steadily from year to year, including in terms of its main goal, which is increasing the journal's presence on the international stage.

The presented analysis of selected academic articles also demonstrates that both journals that are known on the international stage or that have a good chance of finding themselves on it and those that are practically known only on the Polish market currently have a point value of twenty. The internationalisation of a journal does not affect its evaluation or rating. The ratings given by teams in the discipline of architecture and urban planning have also had no impact on the final score of a journal, which is important, as evaluation will take points awarded for publications into consideration. The much-lauded "*end to 'pointosis'*" (KDN 2019) can hardly be considered to have come about. The limiting of the number of academic achievements per researcher does not change the current situation wherein everyone wants to publish so as to receive the highest possible amount of points. Furthermore, Polish journals must constantly face the challenge of "maintaining a presence on the market", as researchers seek publications where they can receive the greatest number of points per publication, which in the discipline of architecture and urban planning primarily means foreign journals. One form of making the publication of academic journals easier would be releasing regulations concerning point scores at least a year prior to their evaluation.

The *Academic journal support programme* aids in the funding of the dissemination of academic research, as editorial offices often face the problem of lacking funds for their publishing operations. This problem particularly severely affects those editorial offices that disseminate academic studies without charging a publication fee and making their articles available in open access. Another of the programme's positive aspects is that journals that participate in it have been placed on the scoring journals list.

CZASOPISMA NAUKOWE DYSCYPLINY ARCHITEKTURA I URBANISTYKA, ANALIZA WYBRANYCH PRZYKŁADÓW

1. WSTĘP

Artykuł ogranicza się do badań²¹ i wynikających z nich zagadnień związanych z upowszechnianiem nauki przez wybrane, polskie czasopisma, które zostały zakwalifikowane do programu *Wsparcie dla czasopism naukowych* i w roku 2019 znalazły się w wykazie czasopism punktowanych według komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 2019 roku, z dyscypliny architektura i urbanistyka. Szerzej przedstawiono badania dotyczące funkcjonowania czasopisma naukowego *Przestrzeń i forma* (Pif). Upowszechnianie nauki jest związane z wieloma aspektami, w tym również umiędzynarodowieniem czasopism. Zebrane informacje przedstawiają podstawowe dane o wybranych czasopismach.

W programie *Wsparcie dla czasopism naukowych* dofinansowanie otrzymało 500 czasopism, z czego dla dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych, w której znajduje się między innymi dyscyplina architektura i urbanistyka przeznaczono minimum 30. W szerszym zakresie analizy objęły wybrane czasopisma, które można było przypuszczać, że są z dyscypliny architektura i urbanistyka. Zestawienie informacji o czasopismach pokazuje różne aspekty ich działalności i pozwala na wypracowanie wniosków, na ile każde z badanych periodyków ma między innymi szansę na międzynarodowe zaistnienie. Przypisanie wybranym czasopismom minimalnej liczby punktów nie zachęca ambitnych badaczy do publikowania w nich swoich badań, z drugiej strony znalezienie się na liście ministerialnej czasopism punktowanych daje duże możliwości rozwoju. Dokładniejszą analizą objęte zostało czasopismo *Przestrzeń i formę*, które od 2005 z roku na rok stara się podnosić poziom czasopisma, w tym publikowanych badań naukowych z coraz większym udziałem autorów z poza Polski. Porównanie kilku czasopism z dyscypliny architektura i urbanistyka oraz szczegółowa prezentacja uwarunkowań wybranego periodyku, ma związek z wydaniem czterdziestego numeru *Przestrzeni i formy*.

2. ANALIZA PORÓWNAWCZA WYBRANYCH CZASOPISMACH NAUKOWYCH

Dane statystyczne nie odzwierciedlają poziomu naukowego czasopisma, ale dają wiele informacji o danym periodyku i pozwalają porównać kilka czasopism między sobą.

Informacje związane z funkcjonowaniem czasopism z dyscypliny architektura i urbanistyka zakwalifikowane do programu "Wsparcie dla czasopism naukowych"

Upowszechnianie nauki ma wiele źródeł wsparcia, są to między innymi: opłaty autorów za publikację, opłaty osób chcących przeczytać artykuł, fundacje finansujące wydawanie czasopism, fundusze uczelni i inne. W roku 2018 zaczął się nabór do programu²² Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który ma pomóc zakwalifikowanym czasopismom podwyższyć swój poziom, a w szczególności być zindeksowanym w bazie Web of Science – Core Collection czy Scopus. Maksymalne finansowanie w tym programie wynosiło 120.000 PLN na dwa lata. W sumie do programu mogło być zakwalifikowanych maksymalnie 500 czasopism, z czego²³:

- 1) w dziedzinie nauk humanistycznych - 150;
- 2) w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych²⁴ - 30;

²¹ Badania dotyczące czasopisma *Przestrzeń i forma* były prowadzone od 2008 do 2019 roku. Analizy dotyczące wybranych czasopism były prowadzone od marca 2019 do października 2019 roku.

²² w sumie złożono 1026 wniosków.

²³ Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2018 r. w sprawie konkursu w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”

²⁴ Dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych obejmuje wiele istotnych dyscyplin: architektura i urbanistyka, automatyka, elektronika i elektrotechnika, inżynieria biomedyczna, inżynieria chemiczna, inżynieria lądowa i transport, inżynieria materia-

- 3) w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu - 30;
- 4) w dziedzinie nauk rolniczych - 30;
- 5) w dziedzinie nauk społecznych - 120;
- 6) w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych - 30;
- 7) w dziedzinie nauk teologicznych - 5. (Komunikat 2018).

Upowszechnianie nauki przez czasopisma naukowe to między innymi umieszczanie ich w wielu bazach. Polskie najważniejsze bazy to Pol-index²⁵, który jest ściśle powiązany z PBN²⁶. Poszczególne dyscypliny mają swoje dedykowane bazy na przykład BAZ-TECH27 dla dziedziny nauk inżynierjno-technicznych. Popularna jest również baza Index Copernicus, w której podobnie jak w PBN publikowane są cytowania czasopism (tabela nr 1).

Upowszechnianie badań naukowych powinno być udostępniane społeczeństwu a nie tylko wymiana pomiędzy naukowcami z danej dyscypliny. *W polskim środowisku naukowym coraz bardziej powszechne jest przekonanie, że regularne komunikowanie się ze społeczeństwem i informowanie o postępach nauki jest naturalną kontynuacją pracy badawczej* (PIETRUSZYŃSKA, 2006, s. 111). Realizacja tego jest możliwa poprzez otwarty dostęp do upowszechnianych badań i ich wyników na stronach internetowych. Obecnie szukanie informacji na jakiś temat odbywa się przede wszystkim i w pierwszym rzędzie przez Internet²⁸. Wydawanie artykułów poprzez strony internetowe umożliwia szeroki dostęp do badań, jedna żeby mogły one docierać do ludzi z całego świata konieczne jest wydawanie artykułów w języku angielskim (w tabeli nr 1 przedstawiono język artykułów dostępnych na stronach internetowych wybranych czasopism). Upowszechnianie wiąże się również z umiędzynarodowieniem czasopisma, w tym celu oprócz publikacji artykułów naukowców z różnych krajów, to konieczna jest wymiana poglądów poprzez umiędzynarodowienie rady naukowej i recenzentów.

Tabela 10. Porównanie wybranych czasopism z dyscypliny architektura i urbanistyka, które zakwalifikowały się do programu "Wsparcie dla czasopism naukowych" - informacje podstawowe

Tytuł czasopisma / wydawca / ISSN	Częstotliwość wydawania	Rok powstania / czy znajduje się w: PBN / Baz-Tech	Rada naukowa członkowie z Polski / z zagranicy	Recenzenci z Polski / z zagranicy	Język publikacji	Cytowania według Pol-index / Index Copernicus (09.2019)	Dostęp / opłata dla autorów
ACTA SCIENTIARUM POLONORUM. SERIA: ARCHITECTURA ²⁹ / Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w	kwartalnik	2001/tak/ni e	7/11	W większości polscy 61/2	Polski lub angielski	21 / 54	Bez płatny / autor płaci za publikację

łowa, inżynieria mechaniczna, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka (Rozporządzenie dyscypliny 2018); w sumie dla 9 dyscyplin przypadło 30 pozycji mogących uczestniczyć w programie *Wsparcie dla czasopism naukowych*.

²⁵ Polska baza cytowań POL-index jest częścią Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-on, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013. (<https://pbn.nauka.gov.pl/polindex-webapp/>)

POL-index ma na celu zebranie informacji o artykułach publikowanych w polskich czasopismach naukowych oraz cytowań w tych artykułach. W oparciu o zgromadzone dane wyznaczony zostanie Polski Współczynnik Wpływu (PWW).

²⁶ Systemy PBN oraz POL-index administrowane są przez Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy (PBN)

²⁷ wspomagają również czasopisma należące do bazy, poprzez zmianę całych roczników z formatu pdf na xml, co jest niezbędne do zaimportowania ich do POLindex

²⁸ na początku 2019 roku zapytano 67 studentów jak szukają informacji, w tym również naukowych w 100 % odpowiedzi że w Internecie. Wśród osób po 60 roku życia na takie same pytanie 57 % powiedziało że przez Internet, pozostali szukają odpowiedzi w książkach, czasopismach i mediach typu telewizja i radio.

²⁹ Nazwa czasopisma sugeruje, że jest to dyscyplina architektura i urbanistyka, jednak z opisu wynika, że publikacje są przede wszystkim w profilu budownictwa szeroko rozumianego

Tytuł czasopisma / wydawca / ISSN	Częstotliwość wydawania	Rok powstania / czy znajduje się w: PBN / Baz-Tech	Rada naukowa członkowie z Polski / z zagranicy	Recenzenci z Polski / z zagranicy	Język publikacji	Cytowania według Pol-index / Index Copernicus (09.2019)	Dostęp / opłata dla autorów
Warszawie ./ ISSN: 1644-0633							
<i>Annals of Warsaw University of Life Sciences - SGGW Horticulture and Landscape Architecture</i> / Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. / ISSN: 1898-8784	rocznik	1957/ tak / brak informacji		2018 - 13 - nie podano afiliacji	angielski	10 / 13	Bezpłatny / Redakcja zastrzega sobie prawo do opłat za publikację
<i>Architectus</i> / Politechnika Wrocławska. / ISSN: 1429-7507, 2084-5227	kwartalnik	1997/ tak / tak	7/8	2018 - 27/1	Anielski i polski	16 / 26	Część numerów jest w bezpłatnym dostępie/ pozostałe można kupić
<i>Budownictwo i Architektura</i> / Politechniki Lubelskiej / ISSN 1899-0665	kwartalnik	2007 / tak / tak	Większość rady z poza Polski	lista recenzentów za 2015 - brak afiliacji	Anielski i polski	193 / 306	Dostęp do pełnych artykułów / bez opłat
<i>Journal of Urban Ethnology</i> / Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk / ISSN 1429-0618	rocznik	1995 / tak / nie	Większość zagranicznych 3/6		głównie polski oraz czeski, słowacki, angielski ³⁰	8 / 8	Darmowe pełne teksty/ Wersja drukowana odpłatna, dla autorów bezpłatna
Miejsce: studia nad sztuką i architekturą polską XX i XXI wieku / Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie / ISSN 2450-1611	rocznik	2015 / tak / nie	2/3	24/1	polski	0 / nie indeksowane - nie złożono ankiety	część artykułów dostępna na stronie internetowej//brak informacji poszło zapytanie
<i>Przestrzeń i forma/space & form</i> / Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie / PAN oddz. w Gdańsku / e-ISSN 2391-7725 / ISSN 1895-3247	kwartalnik	2005 / tak / tak	6/14	2018 - 15/15	angielski i polski dla autorów z Polski	65 / 159	Bezpłatne pełne teksty / brak

³⁰ Abstrakty i słowa kluczowe są języku artykułu i w języku angielskim.

Tytuł czasopisma / wydawca / ISSN	Częstotliwość wydawania	Rok powstania / czy znajduje się w: PBN / Baz-Tech	Rada naukowa członkowie z Polski / z zagranicy	Recenzenci z Polski / z zagranicy	Język publikacji	Cytowania według Pol-index / Index Copernicus (09.2019)	Dostęp / opłata dla autorów
<i>Studia Miejskie</i> / Uniwersytet Opolski / ISSN 2082-4793 / e-ISSN 2543-5302	kwartalnik	2010 / tak / nie	14 / 5	5/1	Polski lub angielski	66 / 75	Bezpłatne pełne teksty / bez opłat
<i>Studia Periegetica</i> / Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu / ISSN 1897-9262	kwartalnik	2007 / tak / nie	6/1	2017 - 10/6	Polski	30 / 54	od 2019 roku czasopismo ukazuje się on-line - częściowo bezpłatny dostęp / brak informacji
<i>TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN</i> / Politechnika Lubelska / ISSN: 1895-3980	kwartalnik	2005 / tak / nie	5/7	10 Polska	Polski (dostępne dane na 2017 r.)	1 / 63	Darmowe / Opłata za artykuł

Częstotliwość wydań

Częstotliwość publikacji badań jest również istotna. Najlepszą formą jest ciągłe udostępnianie najnowszych badań, jednak proces wydawniczy wygląda w różny sposób w różnych czasopismach. Część czasopism naukowych w Polsce, prowadzona jest przez zespół naukowców, dla których jest to dodatkowa, nieodpłatna praca. Częściej wydawane numery powodują większą ilość czasu jaką trzeba poświęcić na cały proces wydawniczy. W tabeli numer 1 przedstawiono częstotliwość wydawania poszczególnych numerów wybranych do analizy czasopism, praktyczne wydawane są jako kwartalnik (7 czasopism) lub rocznik (3 czasopisma).

Dane dotyczące języka publikacji, wskazują, że część z badanych czasopism publikuje artykuły tylko w języku polskim inne w języku polskim lub angielskim. Tylko cztery czasopisma publikują badania w języku angielskim i ewentualnie dodatkowo w języku polskim lub innym. Umiejdzynarodowienie czasopisma to między innymi dostępność w języku angielskim, ale również członkowie z rady naukowej, a jeszcze ważniejsze recenzenci muszą pochodzić z różnych stron świata. Kontakt i wymiana doświadczeń oraz spojrzenia na badania naukowe z dyscypliny architektura i urbanistyka osób z różnych krajów daje możliwości ciągłego ulepszania rozwoju czasopisma.

Dyscypliny przypisane czasopismom

Redakcje czasopism przypisują do czasopisma dyscypliny. Na podstawie tych danych i tytułów zostały wybrane czasopisma do analizy, które miały prezentować dyscyplinę architektura i urbanistyka (tabela nr 2). Po dogłębnej analizie okazało się, że mimo przypisania dyscypliny, nie wszystkie czasopisma w rzeczywistości prezentują badania z architektury i urbanistyki. To stało się istotne przy zmianach w ocenie (przypisaniu punktów) czasopism w Polsce w 2019 roku.

Tabela 11 Dyscypliny do których przypisane jest czasopismo oraz informacja o wersji internetowej, i drukowanej

Tytuł czasopisma	Dyscyplina według PBN ³¹	Dyscyplina na liście ministerialnej ³²	Dyscypliny naukowe - według ImpactFactor.pl ³³ /	Obszar/ dziedzina/ dyscyplina według - Index Copernicus	Wersja internetowa/drukowana
<i>ACTA SCIENTIARUM POLONORUM. SERIA: ARCHITECTURA</i>	Budownictwo, Inżynieria środowiska	architektura i urbanistyka; inżynieria lądowa i transport; inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka;	Architektura i urbanistyka, Budownictwo, Inżynieria środowiska, Mechanika, Ochrona środowiska – dziedzina nauk biologicznych	Budownictwo Architektura Budownictwo Hydrotechnika, inżynieria wodna Inżynieria środowiska Kompozyty Matematyka (różne)	Tak/tak
<i>Annals of Warsaw University of Life Sciences - SGGW Horticulture and Landscape Architecture</i>	Architektura i urbanistyka, Ogrodnictwo	architektura i urbanistyka; rolnictwo i ogrodnictwo; nauki biologiczne;	Ekologia, Architektura i urbanistyka, Kształtowanie środowiska, Ogrodnictwo	Ogrodnictwo Architektura Inżynieria środowiska Ochrona przyrody i krajobrazu Roślinoznawstwo	Nie/tak
<i>Architectus</i> Politechnika Wrocławska	Architektura i urbanistyka	archeologia; architektura i urbanistyka; geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna;	Architektura i urbanistyka	Architektura Archeologia Konservacja zabytków Urbanistyka	Tak/tak
<i>Budownictwo i Architektura</i>	Architektura i urbanistyka, Budownictwo	architektura i urbanistyka; inżynieria lądowa i transport;	Ekonomia, Architektura i urbanistyka, Budownictwo, Górnictwo i geologia inżynierska, Inżynieria materiałowa	Budownictwo Architektura Geologia Inżynieria chemiczna (różne) Inżynieria geologiczna Inżynieria lądowa Inżynieria, produkcja Mineralogia Planowanie i rozwój Urbanistyka	Tak/tak
<i>Journal of Urban Ethnology</i> Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk	Etnologia	historia; nauki o kulturze i religii; architektura i urbanistyka; nauki socjologiczne;	Etnologia	Etnologia Antropologia Architektura Filozofia Historia Historia sztuki Inne nauki humanistyczne Językoznawstwo Kulturoznawstwo Literatura i teoria literatury Muzeologia	Tak/tak

³¹ <https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/journals/39146><https://pbn.nauka.gov.pl/sedno-webapp/search?searchCategory=JOURNAL&filter.globalKey=&search=>³² Załącznik do komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 lipca 2019 r.³³ <http://impactfactor.pl/czasopisma/>

Tytuł czasopi- sma	Dyscyplina według PBN ³¹	Dyscyplina na liście ministerialnej ³²	Dyscypliny nauko- we -według Im- pactFactor.pl ³³ /	Obszar/ dziedzina/ dyscyplina we- dług - Index Co- pernicus	Wersja interne- to- wa/druk owana
				Religioznawstwo Socjologia Urbanistyka	
<i>Miejsce: studia nad sztuką i archi- tekturą polską XX i XXI wieku</i>	Brak informacji	nauki o sztuce;	Brak informacji <i>Miejsce</i> skupia się na sztuce i archi- tekturze polskiej i środkowoeuropej- skiej (Sklep.Architekci)	Brak informacji	Częścio- wo/tak
<i>Przestrzeń i for- ma/space & form</i>	architektura i urbanistyka	nauki o sztuce; architektura i urbanistyka; inżynieria lądowa i trans- port; geografia spo- łeczno-ekonomiczna i gospodarka prze- strzenna; nauki o Ziemi i środowisku;	Architektura i urba- nistyka	Architektura	Tak/tak
<i>Studia Miejskie</i>	Ekonomia, Geografia	architektura i urbani- styka; ekonomia i finanse; geografia społeczno- ekonomiczna i go- spodarka przestrze- na;	Ekonomia, Geogra- fia, Architektura i urbanistyka	Urbanistyka Geografia, plano- wanie i rozwój	Tak / tak
Studia Periegetica	Brak informacji	architektura i urbani- styka; nauki o kulturze fizycznej; geografia społeczno- ekonomiczna i go- spodarka przestrze- na; nauki o Ziemi i środowisku;	Historia sztuki, Kulturoznawstwo, Ekologia, Geogra- fia, Nauki o kultu- rze fizycznej /	Nauki społeczne, interdyscyplinarne Badania środowi- ska Ekologia Gospodarka odpa- dami i utylizacja Ochrona przyrody i krajobrazu Planowanie i roz- wój Urbanistyka Zanieczyszczenie środowiska Zarządzanie, moni- torowanie, polityka i prawo Zdrowie (nauki społeczne) Zmiany globalne i planetarne	Tak/tak
<i>TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRA- JOBRAZOWYCH PAN</i>	architektura i urbanistyka	architektura i urbani- styka	Historia sztuki, Architektura i urba- nistyka, Budownic- two, Kształtowanie środowiska, Ochrona środowi- ska – dziedzina nauk biologicznych	Inżynieria (wszyst- kie)	Tak/tak

Dyscypliny naukowe i ocena czasopism

W roku 2019 zmieniły się zasady oceny czasopism naukowych w Polsce. Wcześniej były ustalone kryteria i każde czasopismo mogło poddać się weryfikacji według ustalonych zasad, które były znane w roku kiedy należało złożyć ankietę. Należało wypełnić informacje o czasopiśmie w określonym przez Ministerstwo Nauki czasie i prawie można było przewidzieć jaką punktację będzie miało czasopismo. Zmieniono zasady, a główna zmiana polega na tym, że czasopisma nie aplikują do oceny, tylko zostały wybrane zespoły oceniające czasopisma w poszczególnych dyscyplinach. Jeżeli czasopismo zostało przypisane do kilku dyscyplin (mimo podania dyscypliny głównej) to było oceniane przez wszystkie zespoły prezentujące konkretne dyscypliny. Ostateczna ocena miała wynikać ze średniej oceny wszystkich zespołów (jednak przykładowo czasopismo *TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN* mimo oceny tylko przez jeden zespół, który przypisał dla czasopisma 40 punktów, ostateczna ocena wyniosła 20 punktów). To był powód, że mimo oceny przez zespół prezentujący dyscyplinę architektura i urbanistyka ostateczna ocena była inna, dla wszystkich analizowanych czasopism mniejsza lub taka sama (tabela nr 3).

Przypisanie większej ilości dyscyplin dla czasopism wynikało między innymi z tego, że dyscyplina architektura i urbanistyka ściśle jest powiązana z wieloma innymi dyscyplinami. Jednak jak pokazuje tabela numer 2 w różnych dokumentach/bazach zostały przypisane dla czasopism różne dyscypliny.

Ocena wybranych czasopism

Tabela 12 Ocena czasopism przez zespoły ekspertów powołanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz oceny z roku 2018 według listy ministerialnej i ocena przez Index Copernicus

Tytuł czasopisma	Punkty według zespołów dla danej dyscypliny			Punkty 2018 / 2019	Ocena - Index Copernicus 2017 / 2018
<i>ACTA SCIENTIARUM POLONORUM. SERIA: ARCHITECTURA</i> ³⁴	architektura i urbanistyka 70	inżynieria lądowa i transport 20	inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka 20	11 / 20	65,32 / 70,59
<i>Annals of Warsaw University of Life Sciences - SGGW Horticulture and Landscape Architecture</i>	architektura i urbanistyka 40	rolnictwo i ogrodnictwo 20	nauki biologiczne 20	7 / 20	73,88 / 74,09
<i>Architectus</i>	architektura i urbanistyka 70	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 20	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 20 Archeologia 20	9 / 20	94,00 / 94,58
<i>Budownictwo i Architektura</i>	architektura i urbanistyka 40	inżynieria lądowa i transport 20		6 / 20	72,77 / 80,54
<i>Journal of Urban Ethnology</i>	architektura i urbanistyka 20	nauki społeczne 20	Historia 20 nauki o kulturze i religii 40	2016 - Lista C / 10 pkt 2019 - 20	59,96 / 54,05

³⁴ Nazwa czasopisma sugeruje, że jest to dyscyplina architektura i urbanistyka, jednak z opisu wynika, że publikuje się przede wszystkim w profilu szeroko rozumianego budownictwa

Tytuł czasopisma	Punkty według zespołów dla danej dyscypliny			Punkty 2018 / 2019	Ocena - Index Copernicus ICV 2017 / 2018
<i>Miejsce: studia nad sztuką i architekturą polską XX i XXI wieku /</i>		Nauki o sztuce 20 ³⁵		Brak / 20	Brak - nie złożono ankiety
<i>Przestrzeń i forma / space & form</i>	architektura i urbanistyka 70	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 20	inżynieria lądowa i transport 20 nauki o Ziemi i środowisku nauka o sztuce 20	9 B / 20	99,71 / 100
<i>Studia Miejskie 2543-5302</i>	architektura i urbanistyka 70	20	ekonomia i finanse 20	10 / 20	65,87 -2017 r. / 2018 nie złożono ankiety
<i>Studia Periegetica</i>	Architektura i urbanistyka - 20	nauki o kulturze fizycznej 20 Nauki o ziemi i środowisku 20	geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna 20	6/20	100 / 100
<i>TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN</i>	Architektura i urbanistyka - 40			9 / 20	44,19 / brak złożonej ankiety

Na liście ministerialnej znalazło się 2386 czasopism z dyscypliny architektura i urbanistyka. Przypisanie czasopism do dyscyplin i ocena w formie średniej z poszczególnych zespołów oceniających, nie odzwierciedla rzeczywistego wkładu czasopisma w upowszechnianie nauki w strefie ogólnopolskiej i międzynarodowej. Jak pokazuje tabela numer 3 wybrane czasopisma były różnie oceniane do roku 2018, natomiast według listy ministerialnej z 2019 roku wszystkie czasopisma otrzymały taką samą ilość punktów.

3. CZASOPISMO NAUKOWE PRZESTRZEŃ I FORMA

Czasopismo *Przestrzeń i forma* (Pif) jest platformą komunikacyjną dla naukowców, projektantów i planistów oraz społeczeństwa. Główną misją jest upowszechnianie najnowszych badań naukowców z dyscypliny architektura i urbanistyka oraz związanych z tą gałęzią nauki. Funkcjonuje nieprzerwanie 15 lat i z roku na rok poszerza krąg autorów i czytelników. *Rok 2005 to data ukazania się pierwszego numeru „przestrzeni i FORMY”. Jest to zarazem pierwszy i równocześnie ostatni akord zmagania się z narodzinami czasopisma. Miałem wielkie szczęście, że podzieliwszy się z naszymi koleżankami i kolegami ideą stworzenia wydawnictwa naukowego, spotkałem się z tak dużym wsparciem.* (Marzęcki 2013). Od pierwszego wydania czasopismo posługiwało się numerem ISBN, numer ISSN pismo otrzymało w roku 2009, e-ISSN został przypisany do czasopisma w 2014 roku, a identyfikator DOI czasopismo posiada od 25 numeru 2016 roku.

Czasopismo *Przestrzeń i forma* powstało w 2005 roku, z inicjatywy i pomysłodawcy Waldemara Marzęckiego. Wydaniem tym i następnymi dziewięcioma numerami zajął się Piotr Fiuk, który wkładał całe swoje siły w wydawanie poszczególnych numerów, co nie było proste, a między innymi brakowało pieniędzy na wydawanie drukowanej wersji, która była wtedy podstawą istnienia Pif. Przełom w wydawaniu nastąpił w 2008 roku, kiedy to dziesiąty numer czasopisma ukazał się w Internecie, na utworzonej przez Klarę Czyńską stronie internetowej. Od tej pory czasopismo zyskuje coraz szersze rzesze czytelników, autorów, recenzentów i współpracowników. Strona graficzna

³⁵ mimo, że tytuł czasopisma jest związany z architekturą, czasopismo zostało ocenione tylko w dyscyplinie nauki o sztuce.

okładek jest od numeru 10 opracowywana przez Adama Zwolińskiego. Pierwsze nawiązanie współpracy z szerszym gronem naukowców z poza Polski to przede wszystkim zasługa Zbigniewa Paszkowskiego, a następnie rozszerzali skład zagranicznych w szczególności autorów i recenzentów Alicja Świtalska i Elżbieta Czekiel-Świtalska. Łączność pomiędzy różnymi krajami przypisać należy Jaryna Onufriw z Ukrainy i Marco Lucchini z Włoch. Wszyscy członkowie Rady Redakcyjnej oraz Rady Naukowej przyczyniają się do podnoszenia poziomu czasopisma pod każdym względem.

3.1 Dane statystyczne czasopisma *Przeźreni i forma/Space & form*

W czasopiśmie redakcja stara się stawiać na jakość a nie ilość. Również starania idą w kierunku umiędzynarodowienia czasopisma.

Artykuły

W czasopiśmie są publikowane badania z dyscypliny architektura i urbanistyka nie tylko autorów z Polski ale również z różnych stron świata. Tabela numer 4 pokazuje jak ma przestrzeni lat zmieniała się ilość artykułów z afiliacją zagraniczną, natomiast porównanie wydawanych wszystkich artykułów do publikacji autorów z poza Polski pokazany jest na ilustracji numer 1. Na wykresie (Ryc. 1) i w tabeli nr 4 widoczne jest że szczególnie rok 2014 był przełomowy w ilości artykułów autorstwa naukowców z poza Polski (ilość w latach 2014-2018 wahała się pomiędzy 12 % a 35 % - tabela 4). Istotne jest również, że czasopismo publikuje badania naukowców z różnych uczelni, a w najmniejszym procencie z własnej uczelni.

Ilość artykułów w danym numerze i roku zależy od pozytywnie zrecenzowanych tekstach naukowych. Redakcja nie przyjmuje dolnych i górnych pułapów wydawanych artykułów, chociaż jest to dyskutowane. Ograniczenia mogłyby spowodować że najnowsze badania ukazywałyby się z dużym opóźnieniem, a według redakcji czasopismo powinno w miarę możliwości jak najszybciej pokazywać wyniki nadsyłanych badań naukowych. Nie jest to proste, ponieważ proces wydawniczy jest długi, z czego najwięcej czasu zajmuje recenzowanie, korekta językowa i ostateczne przygotowanie poszczególnych artykułów i całego numeru do publikacji.

Ilość artykułów na przestrzeni lat wzrastała, zwłaszcza że od 2014 roku czasopismo zmieniło ilość wydań w roku, z półrocznika przeszło na kwartalnik. Jednak częstotliwość wydania nie miała wpływu na ilość publikowanych artykułów, raczej duża ilość publikowanych artykułów spowodowała, że została podjęta decyzja o publikacji 4 wydań w roku. Wpływ na tą decyzję miało również Ministerstwo Nauki, które w ocenie czasopism (do 2018 roku) wyżej punktowało kwartalniki niż półroczniki czy roczniki. Kwartalnik to dla redaktorów większe obciążenie czasowe, wydawany pro bono. Od kilku lat coraz więcej artykułów wpływa do redakcji, niestety znaczna część z nich nie spełnia wymogów artykułów naukowych (to jest od 15 do 38 procent nadsyłanych artykułów) i tym samym nie są one publikowane.

Rada naukowa i redakcyjna

Podnoszenie poziomu czasopisma wiąże się również z jego umiędzynarodowieniem, ponieważ to wzbogaca spojrzenie na jakość prezentowaną przez Pif. Rada redakcyjna jest w niewielkim stopniu umiędzynarodowiona, wynika to z organizacji pracy. Zdecydowanie łatwiejsze jest umiędzynarodowienie Rady Naukowej, której opinie są bardzo ważne dla redaktorów. Jak wygląda umiędzynarodowienia rady naukowej i redakcyjnej pokazuje ilustracja numer 2 i tabela numer 5. Rada Naukowa powiększyła się znacznie o członków z poza Polski w 2011 roku (ryc. 2). Rada Redakcyjna posiada obecnie 3 członków z zagranicy, w tym z Ukrainy, Włoch i Wielkiej Brytanii, co stanowi 28 % wszystkich członków.

Autorzy

Czasopismo od 2013 roku zaczęło rozszerzać swoją ofertę wydawniczą i z roku na rok zwiększa się ilość autorów z poza Polski. Ilustracja numer 3 pokazuje jak zmieniała się ilość artykułów wszystkich autorów, w tym z poza Polski.

Redakcja czasopisma czyni starania żeby autorzy prezentowali różne uczelnie w Polsce i poza jej granicami. To daje większy ogłęd tematów podejmowanych w badaniach naukowych z dyscypliny architektura i urbanistyka. Jednak tak jak opisano powyżej (w punkcie 3.1 - autorzy) część artykułów nie uzyskuje pozytywnych recenzji, a są to teksty nie tylko z Polski, ale również z poza jej granic.

3.2 Recenzowanie podstawą jakości publikowanych badań

Jednym z ważniejszych działań jest pozyskiwanie recenzentów, w tym również z poza Polski, którzy często mają inne podejście do oceny badań naukowych. Jak przedstawiała się i zmieniała na przestrzeni lat liczba recenzentów w czasopiśmie Pif przedstawia tabela 4 i ryc. 4.

Pierwsze numery Pif recenzował w większości Wojciech Kosiński oraz Lech Zimowski, Adam Szynski, Aleksandra Satkiewicz-Parczewska. Zmiany znaczące nastąpiły w roku 2011, od tego roku zaczęła zwiększać się liczba recenzentów i coraz więcej było naukowców z poza Polski. Dbając o jakość artykułów zwiększana jest w miarę możliwości ilość recenzentów, w tym z poza Polski oraz zewnętrznych³⁶ (Ryc. 4). Dbając o etykę do recenzji artykułów wybierane są osoby które nie znają autorów, ale dodatkowo recenzent podaje że nie zachodzi sprzeczność interesów³⁷. Szeroka ilość recenzentów pozwala na recenzowanie bez kolizji dotyczącej sprzeczności interesów. Większa ilość recenzentów skraca też proces wydawniczy. Duża ilość przysyłanych artykułów powoduje znaczne obciążenie recenzentów, tym bardziej, że każdy artykuł, który rada redakcyjna uzna za możliwy do recenzowania, przechodzi co najmniej podwójny proces recenzji. W roku 2019 we wrześniu liczba recenzentów wynosiła 37 naukowców z różną afiliacją. Od roku 2011 na stronie internetowej czasopisma publikowana jest lista recenzentów.

Część autorów publikacji nie spełnia warunków, które mówią o tym co to są badania naukowe. Jedną z podstawowych przyczyn jest problem związany z zakresem badań, a nawet odpowiedz co zaliczyć można do badań naukowych w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Również istotą jest analiza co na dany temat już zostało opublikowane. Pomijanie dotychczasowych badań, może powodować, że dane badania już zostały przeprowadzone, a ich wyniki prowadzą do tych samych wniosków. Jak sprawić, żeby w czasopiśmie naukowym były publikacje przedstawiające nowe wyniki badań naukowych z danego tematu. Podstawą dla redakcji czasopisma są recenzenci, którzy obiektywnie recenzują dany artykuł. Pomocą dla recenzentów jest formularz recenzji, który będzie posiadać podstawowe punkty, które jednoznacznie określą czy dany artykuł spełnia warunki publikacji naukowej.

W czasopiśmie *Przestrzeń i forma* w 2010 roku był formularz recenzji tylko w języku polskim, w którym były zawarte podstawowe pytania przedstawione w tabeli numer 6.

Od roku 2011 formularz recenzji jest w języku polskim i angielskim.

W następnych latach formularz zmieniał się, ale podstawowe punkty pozostawały bez zmian. W pierwszych latach funkcjonowania tego formularza, w większości recenzenci odpowiadali na poszczególne punkty: tak / nie. To nie wiele dawało informacji jakie faktyczne są uwagi do tekstu. Jeszcze w roku 2013 był formularz, który wręcz dla poszczególnych punktów w tabeli dawał odpowiedzi tak/nie, jedynie na końcu recenzji można było dodać uwagi. To również nie przynosiło jasności dla redakcji i autorów co właściwie autor powinien poprawić, jeżeli nie został jednoznacznie odrzucony. Po przeprowadzonych wywiadach z recenzentami i autorami artykułów nastąpiły zmiany w podejściu do recenzji. W 2015 roku do formularza dodano punkt "inne uwagi". To spowodowało, że recenzenci zaczęli opisywać jakie mają zastrzeżenia czy mocne strony dotyczące opisanych badań i wyciągniętych z nich wniosków.

³⁶ Recenzent zewnętrzny, to osoba nie jest z jednostki, która wydaje czasopismo (w tym przypadku z poza ZUT), tej samej co autor artykułu oraz nie wchodzi w skład rady naukowej lub komitetu redakcyjnego.

³⁷ Jeżeli zachodzi konflikt interesów pomiędzy recenzentem a autorem artykułu, recenzent zobowiązany jest do ujawnienia tego (w formularzu recenzji jest punkt dotyczący konfliktu interesów).

Nie zawsze jest jednoznaczne do jakiego działu dany artykuł powinien być zakwalifikowany. W roku 2014 dodano pytanie do jakiego działu powinno być czasopismo zakwalifikowane, natomiast w 2015 to pytanie uzupełnione zostało wymienieniem działów jakie są w czasopiśmie.

Dużą pomocą dla autorów artykułów jest przedstawienie uwag w tekście, oprócz formularza recenzji. Redakcja czasopisma stara się podążać za zmianami jakie odbywają się w nauce dotyczące dyscypliny architektura i urbanistyka, na bieżąco wprowadzane są zmiany, które mają podnosić poziom publikacji. Jest to możliwe jeżeli będzie odpowiedni poziom recenzji.

3.3 Język publikacji naukowych. Wykorzystanie wyników badań

Pif stosuje w artykułach język angielski, a dla autorów z Polski dodatkowo język polski. Badania naukowe mają służyć nie tylko naukowcom ale powinny być dostępne dla społeczeństwa. Badacze z Polski mogą pokazać swoje badania dla Polaków oraz osób którzy znają tylko język polski³⁸. Język angielski jest niezbędny, żeby artykuły mogły być zrozumiałe przez osoby z poza Polski, znające język angielski. Oprócz pisania zrozumiałym językiem, to jeszcze musi być on poprawny, co powinno umożliwić większej ilości naukowców i społeczeństwa w zrozumieniu prezentowanych badań - *ciekawe i łatwe do zrozumienia informacje skierowane do przeciętnego obywatela, mające na celu zwiększenie zainteresowania nauką, zachęcenie do aktywnego poszukiwania odpowiedzi na pytania i do wykorzystywania zdobytej wiedzy w codziennym życiu.* (Pietruszyńska, 2006, str. 116)

Redakcja Pif stara się, żeby z zamieszczanych artykułów mogli korzystać nie tylko naukowcy, ale również społeczeństwo, które docenia naukowców: *wizerunek polskiego naukowca nieustępującego naukowcom zagranicznym – badani uważają, że polscy naukowcy zarówno wiedzą, jak i osiągnięciami dorównują swoim zagranicznym kolegom, zazwyczaj też zgadzają się z opinią, że naukowcy cieszą się dużym szacunkiem w polskim społeczeństwie (51% i 56%)* (Pietruszyńska, 2006, str. 114).

Czy dyscyplina architektura i urbanistyka jest istotna dla społeczeństwa? Znaczenie społeczne tej dyscypliny nauki jest olbrzymie, choć nie w pełni doceniane. *Właściwe ukształtowanie przestrzeni zurbanizowanej ... istotny i bezpośredni wpływ na efektywność ekonomiczną, jakość życia, poczucie bezpieczeństwa, utożsamianie się mieszkańców z ich miejscem zamieszkania, odczuwanie społecznych więzi, budowanie wrażliwości na piękno itp. Nauka, w ramach tej dyscypliny naukowej, stwarza podstawy teoretyczne podejmowania właściwych działań w praktyce zawodowej, a także oddziałuje na kształtowanie się wrażliwości przestrzennej ... społeczeństwa. Sposób ukształtowania przestrzeni zamieszkiwania i przebywania ludzi ma zarówno pośredni, jak i bezpośredni wpływ na ich kondycję fizyczną i psychiczną.* (Paszkowski Z., 2010, str. 284)

4. WNIOSKI

Podstawą do upowszechnienia badań naukowych jest ich dostępność, zrozumiałość treści i język publikacji. Wysoka jakość artykułów naukowych w dużym stopniu zależy od poziomu recenzji. Czasopismo *Przeźródlenie i forma* jest bezpłatnie, dostępne w Internecie od 2008 roku. Wszystkie publikacje dostępne są w formacie pdf. W poszerzaniu czytelników artykułów naukowych sprzyjają bazy, które na swoich stronach udostępniają poszczególne artykuły lub całe numery czasopisma. *Przeźródlenie i forma* jest indeksowana w takich bazach jak: BazTech, BazHum, ARIANTA, EBSCO, ICI (Journals Master List), NUKAT, Bazy Biblioteki Narodowej i Polska Bibliografia Naukowa, indywidualne publikacje dostępne są również w innych bazach. Bezpłatny i szeroki dostęp do najnowszych badań z dyscypliny architektura i urbanistyka dla badaczy i społeczeństwa jest możliwy w szczególności poprzez Internet oraz dostępność wersji drukowanej w Bibliotece Narodowej, Bibliotece Jagiellońskiej oraz innych w zależności od wydawanego numeru.

³⁸ angielski Liczba mieszkańców Polski biegle lub bardzo dobrze posługująca się określonym językiem obcym (dane za TNS Polska z 2015 roku) – 6%, le procent z nas zna na dobrym poziomie 27 %, Jak wiele i wielu z nas potrafi komunikować się w danym języku - 24 % (Krassowska U. 2015)

Od roku 2015 w recenzjach wskazywane są jednoznacznie pozytywne i negatywne informacje o danym artykule. Pomaga to autorom w podnoszeniu jakości w popularyzacji swoich badań naukowych, a redakcja Pif ma ułatwienie w podejmowaniu decyzji o dopuszczeniu do publikacji lub odrzuceniu artykułu.

Przedstawione dane o czasopiśmie Pif pokazują, że z roku na rok następuje rozwój, w tym jako główny kierunek to upowszechnianie czasopisma na arenie międzynarodowej.

Analiza wybranych czasopism naukowych pokazuje, że zarówno wydawnictwa które są na arenie międzynarodowej lub mają dużą szansę się na niej znaleźć, jak i te które w praktyce są tylko na rynku polskim mają taką samą ocenę, obecnie 20 punktów. Umieждународowanie czasopisma nie wpływa na jego ocenę. Również ocena zespołów z dyscypliny architektura i urbanistyka nie miała znaczenia dla ostatecznej punktacji czasopisma, a jest to o tyle istotne, że w ewaluacji będą brane pod uwagę punkty za publikację. Jak było zapowiadane "koniec z punktozą" (KDN 2019) to raczej się nie sprawdza. Ograniczenie liczby osiągnięć naukowych dla jednego pracownika, nie zmienia sytuacji, że każdy stara się publikować za jak największą ilość punktów. Tym samym polskie czasopisma ciągle zmagają się z "byciem na rynku", ponieważ naukowcy poszukują wydawnictw gdzie mogą osiągnąć jak największą liczbę punktów, a w dyscyplinie architektura i urbanistyka to przede wszystkim czasopisma zagraniczne. Ułatwieniem dla prowadzenia czasopism naukowych byłoby ustalenie zasad punktacji co najmniej rok przed ich oceną.

Program *Wsparcie dla czasopism naukowych* jest pomocny w finansowaniu upowszechnienia nauki, bo często redakcje borykają się z brakiem funduszy na działalność wydawniczą. Szczególnie problem dotyczy redakcje, które upowszechniają badania naukowe nie pobierając opłat od autorów oraz od czytelników. Pozytywnym aspektem tego programu było również to, że czasopisma które w nim uczestniczą znalazły się na liście czasopism punktowanych.

BIBLIOGRAPHY

ACTA SCIENTIARUM POLONORUM. SERIA: ARCHITECTURA Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie <http://www.architectura.actapol.net/pl/main> dostęp/access 2019-10-22

Annals of Warsaw University of Life Sciences - SGGW Horticulture and Landscape Architecture <http://annals-wuls.sggw.pl/?q=node/265> dostęp/access 2019-04-28

Architectus <http://www.architectus.arch.pwr.wroc.pl> dostęp/access 2019-04-28

Biblioteka Narodowa <https://www.bn.org.pl/>, dostęp/access 2019-07-22

Budownictwo i Architektura czasopismo, <http://bud-arch.pollub.pl/index.php/pl/strona-glowna-2/> dostęp/access 2019-04-28

Czasopisma naukowe w nowej ustawie https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/24129/6/Rojek_czasopisma%20naukowe%20w%20nowej%20ustawie.pdf, dostęp/access 2018-10-18

ICI World of Journals <https://journals.indexcopernicus.com/search/form> dostęp/access 2019-04-28 do 2019-10-10

Journal of Urban Ethnology <http://iaepan.vot.pl/wydawnictwo/czasopisma/journal-of-urban/o-czasopismie> dostęp/access 2019-04-28

KDN. Koniec z punktozą <https://konstytucjadlanauki.gov.pl/koniec-z-punktoza-nowy-wykaz-czasopism-juz-jest>. dostęp/access 2019-08-19

Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie konkursu w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” z 2018 roku, http://www.bip.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2018_10/4e73bd30b9bda7345f0e66df11054e6b.pdf dostęp/access 2018-10-18

Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 października 2018 r. w sprawie konkursu w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych” 2018

KOMUNIKAT z BADAŃ NR 5/2016 CBOS. *O wyjazdach zagranicznych i znajomości języków obcych*. Warszawa, styczeń 2016

Krassowska U. Account Director. Zespół Badań Społecznych Znajomość języków obcych http://www.tnsglobal.pl/archiwumraportow/files/2015/06/K.041_Znajomosc_jezykow_obcych_O05a-15.pdf
TNS Polska. Czerwiec 2015, dostęp/access 2019-03-11

Marzęcki W. Dwudzieste wydanie czasopisma "przestrzeń i forma" - podsumowanie działalności na tle innych periodyków o tematyce architektonicznej / Twentieth issue of the "space and form" journal - work summary in comparison to other architecture journals. Czasopismo *Przestrzeń i Forma* no. 20, p. 9-32, Publ. SFERA, Szczecin 2013

Miejsce: studia nad sztuką i architekturą polską XX i XXI wieku. <http://miejsce.asp.waw.pl>. dostęp/access 2019-08-28

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. *Informacja w sprawie wyników konkursu ogłoszonego w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”.* <https://www.gov.pl/web/nauka/informacja-w-sprawie-wynikow-konkursu-ogloszonego-w-ramach-programu-wsparcie-dla-czasopism-naukowych>. dostęp/access 2019-04-28

Paszkowski Z., *Stan dyscypliny naukowej: architektura i urbanistyka w Polsce.* Czasopismo *Przestrzeń i Forma* no. 14, p. 283-294, Publ. SFERA, Szczecin 2010

PBN <https://pbn.nauka.gov.pl>, dostęp/access 2019-06-18 do 2019-10-29

Pietruszyńska K. Upowszechnianie nauki – czego Polacy oczekują od naukowców i popularyzatorów? *NAUKA* 4/2006, p. 111-116

POLindex <https://pbn.nauka.gov.pl/polindex-webapp/> dostęp/access 2019-03-12

Przestrzeń i forma / space&form <http://www.pif.zut.edu.pl/#> dostęp/access 2019-06-18

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 20 września 2018 r. w sprawie pomocy de minimis w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 20 września 2018 r. w sprawie pomocy de minimis w ramach programu *Wsparcie dla czasopism naukowych*, (Rozporządzenie wsparcie 2018)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Rozporządzenie dyscypliny 2018), dostęp/access 2019-07-16

Sklep.Architekci <https://sklep.architekci.pl/miejsce-2-2016-studia-nad-sztuka-i-architektura-polska-xx-i-xxi-wieku.html> dostęp/access 2019-04-28

Studia Periegetica <https://studia-periegetica.com/resources/html/article/details?id=188614>. 2019-09-22

TEKA KOMISJI ARCHITEKTURY, URBANISTYKI I STUDIÓW KRAJOBRAZOWYCH PAN <http://www.pan-ol.lublin.pl/wydawnictwa/Teka-Arch.html> dostęp/access 2019-09-28

Załącznik do komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 lipca 2019 r

O AUTORZE

Autorka zajmuje się naukowo i zawodowo przede wszystkim przestrzennym planowaniem miejscowym. Prowadzi badania związane ze skutkami finansowymi, które powstają na skutek uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Publikuje badania związane z ładem przestrzennym oraz z aspektami prawnymi dotyczącymi planowania przestrzennego.

AUTHOR'S NOTE

The article author's primary field of study is local spatial planning. She conducts research on the financial impact of adopting local spatial development plans. She publishes research associated with spatial order and legal aspects pertaining to spatial planning.

Kontakt | Contact: Elzbieta.Czekiel-Switalska@zut.edu.pl